

Αριστερός λαϊκισμός ή δεξιός ελιτισμός;

Του ΕΥΡΙΠΙΔΗ ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗ*

Την ώρα που η Ελλάδα βρίσκεται ενώπιον του κρισιμότερου ιστορικού διλήμματος που θα προσδιορίσει τη μοίρα της τις επόμενες δεκαετίες, το πολιτικό σύστημα φαίνεται ανήμπορο να εμβαθύνει, να πείσει, να αποφασίσει και να δράσει.

Η Αριστερά, καταλαμβάνοντας ακτιβιστικά τον χώρο της Κεντροαριστεράς, στρέφεται προς έναν καταστροφικό λαϊκισμό. Λέει στον δοκιμαζόμενο λαό τα ευχάριστα που θέλει να ακούσει, αν και γνωρίζει ότι είναι ανεφάρμοστα, παρασύροντάς τον σε μια ουτοπία που οδηγεί την οικονομία σε τέλμα, διασύρει τον Ελληνισμό και απομονώνει τη χώρα διεθνώς εκτροχιάζοντάς την από την ευρωπαϊκή της πορεία.

Η «Κεντροδεξιά» μετατοπίζεται δεξιότερα, αδυνατώντας να κατανοήσει την αγωνία της επιβίωσης του μέσου Ελλήνα, την ανασφάλεια που αισθάνεται η ελληνική οικογένεια, τον θυμό του βιοπαλαιστή, την απόγνωση του ελεύθερου επαγγελματία και του αγρότη, την απελπισία του άνεργου νέου επιστήμονα...

Εγκλωβίζεται στον ορθολογισμό μιας ψυχρής τεχνοκρατίας, αγνώντας την υγιή αγορά, την πραγματική οικονομία και τη δοκιμαζόμενη κοινωνία, την οποία αδυνατεί να εκφράσει. Αφίνει χώρο σε μια μεταφεσμένη Αριστερά, που προσπαθεί μετεκλογικά να μην προδίδει την ταυτόπτη της.

Ταυτίζεται με μια πολιτική και οικονομική «αριστοκρατία» που, έχοντας λύσει τα πρωσαπικά της προβλήματα ρεζερβάροντας τη θέση της στην εξουσία ή εξάγοντας το κεφάλαιό της στο εξωτερικό, δίνει συμβουλές ή παίρνει αποφάσεις για το πώς η μεσαία τάξη θα σώσει τη χώρα αν θέλει να σωθεί και ν ίδια.

Επειδή όμως οι πολίτες πλέον αντιλαμβάνονται ή υποψιάζονται τι συμβαίνει, έχουν πάψει να θεωρούνται δεδομένοι στα παραδοσιακά κόμματα. Αυτό καθιστά την πολιτική «αριστοκρατία» αμήκαν και την οδηγεί σε μια ακροδεξιά ρητορική που, συμπληρώνοντας τη νεοφιλελεύθερη προσέγγιση, αναζητά κώδικες και τεχνικές επικοινωνίας με τον λαό

επενδύοντας στον φόβο, στον φανατισμό, σε μια ξεπερασμένη για την εποχή πόλωση.

Κανείς δεν ασχολείται με τη μεσαία τάξη που καταστρέφεται. Τη μεσαία τάξη, που διαχρονικά σήκωσε την Ελλάδα στην πλάτη της, με εθνικούς αγώνες και αντίσταση την περίοδο των πολέμων και με εργατικότητα, ευσυνειδοσία και δημιουργικότητα την περίοδο της ειρήνης. Κανείς δεν καταφέρνει να εκφράσει πειστικά τις υγείες δυνάμεις της αγοράς, τους αυτοδημιούργητους Ελληνes, τις προσδοκίες της μέσης ελληνικής οικογένειας νοικοκυραιών, τα όνειρα των νέων, την ελπίδα των ανέργων που μπορούν, θέλουν, αλλά δεν

Κανείς δεν ασχολείται με τη μεσαία τάξη που καταστρέφεται.

Τη μεσαία τάξη, που διαχρονικά σήκωσε την Ελλάδα στην πλάτη της τόσο την περίοδο των πολέμων όσο και την περίοδο της ειρήνης.

έχουν την ευκαιρία, την αγωνία των συνταξιούχων... Η εμπιστοσύνη του λαού προς την πγεσία του έχει κλονισθεί.

Λαϊκισμός και ελιτισμός γίνονται τα καταστροφικά εργαλεία στα χέρια κάποιων πολιτικών, που δεν έχουν μάθει να αναμετριούνται με τα προβλήματα και να καταξιώνονται επιτυχάνοντας λύσεις και αποτελέσματα μαζί με την κοινωνία. Αποτελέσματα όχι για τον εαυτό τους, όχι μόνο για λίγους, αλλά για όλους τους συμπολίτες τους.

Λαϊκισμός και ελιτισμός είναι εξίσου καταστροφικές μέθοδοι στα χέρια των δυνάμεων της αδράνειας και της ακινησίας, που προπαγανδίζουν από τη μια την «αρχή της κινητικότητας των δημοσίων υπαλλήλων», δεν θέλουν όμως από την άλλη την κινητικότητα και τις ίσες ευκαιρίες στην πολιτική, την

αγορά, την επιστήμη. Εκεί θεωρούν εκ των προτέρων ρεζερβέ την κορυφή της πυραμίδας από μια δεδομένη πολιτική και οικονομική «αριστοκρατία», ακόμα κι αν αυτή οδήγησε την πατρίδα στη σημερινή κατάσταση.

Οπως όμως έλεγε κάποτε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, ένας σπάνιος Ελλήνας πολιτικός που κατάφερε να σπάσει αυτό το κατεστημένο, «όταν είσαι γνήσια λαϊκός, απεχθάνεσαι τον λαϊκισμό και όταν είσαι υπεύθυνος δημοκράτης, πολεμάς τον ελιτισμό».

Αδιάφευστη απόδειξη των παραπάνω επισημάνσεων είναι η πραγματικότητα. Ως κράτος έχουμε σοβαρά προβλήματα, ως έθνος όμως έχουμε πετύχει. Αρκεί να δει κανείς πώς διακρίνεται ο οικουμενικός Ελληνισμός σε όλο τον κόσμο διασώζοντας τη διαχρονική αξία του πολιτισμού μας. Οταν οι Ελληνes λειτουργούν μέσα σε δομημένα και αξιοκρατικά συστήματα που προσφέρουν ίσες ευκαιρίες, διαπρέπουν σε όλους τους τομείς, στην τέχνη, στο πνεύμα, στην αγορά, την πολιτική.

Το ερώτημα λοιπόν είναι, τι πρέπει να κάνουμε ώστε το κράτος μας να μπορέσει να παρακολουθήσει το επιτυχημένο μοντέλο του έθνους και του πολιτισμού μας;

Η απάντηση είναι κινητικότητα παντού, στην αγορά, την τεχνοκρατία, τη διοίκηση, την επιστήμη, την πολιτική. Ισες ευκαιρίες σε όλους, ανεξάρτητα από την καταγωγή ή την οικονομική τους κατάσταση. Κανόνες που θα βασίζονται στην αξιοκρατία και την αντικειμενική κρίση, θέτοντας ως κυρίαρχο κριτήριο την αξιοσύνη. Μόνο έτσι θα ενθαρρυνθούν οι δυνάμεις της κοινωνίας και θα εμφανιστούν οι δυναμικές για μια πραγματική αλλαγή προς το καλύτερο, που θα εναρμονίζει την πολιτική με τον πολιτισμό μας, απομονώνοντας, όπως έλεγε ο Μάνος Χατζιδάκης, «τους δύο εχθρούς της πολιτικής και του πολιτισμού, δηλαδή τον λαϊκισμό και τον ελιτισμό».

* Ο δρ Ευριπίδης ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗς είναι βουλευτής Ροδόπης, πρώην υπουργός.